

Ođas jahkái 2013:

RF-1175:

Eai leat ođđa poasttat.

RF-1177:

Eai leat ođđa poasttat.

Aiddostahttin!

Ealáhusdieđáhusa 7000-7080 poasttat galget adnot dušše fievruides! Golut mat gullet mašinnaide ja reaiduide mat adnojit buvttadeamis (omd. tráktor, goavunmašiidna, gordneráddji, gálvo-doalli, showel, jna.) galget čállot 6200, 6695 ja 7500 poasttaide.

Gii galgá addit ealáhusdieđáhusa 1?

Ealáhusdoallit leat geatnegasat addit ealáhusdieđáhusa vrd. livnnetlága § 4-4 (1). Ealáhusdieđáhus 1 lea erenoamážit heivehuvvon daid ealáhusdoalliide guđet eai leat jahkereketoallogeatnegasat rehketdoallolága § 1-2 mielde. Guhte addá ealáhusdieđáhusa, son lea girjedallogeatnegas girjedalloalolága mielde. Jus muhtin fitnodat/ ealáhusdoalli mii/guhte ii leat jahkereketoallogeatnegas rehketdoallolága mielde, eakto-dáhtolaččat gárvvista dievas jahkeloahpparehkega rehketdoallolága mearrádusaid mielde, de sáhtá RF-1167 «Ealáhusdieđáhus 2 2013» adnot Ealáhusdieđáhus 1 sadjái. Guđet eai adno leamen ealáhusdoallin (eai atte ealáhusdieđáhusa), muhto láigohit giddodagaid, galget atnit RF-1189 «Giddodaga láigoheami jna. jahkeloahpparehket 2013» skovi. Dát guoská dallege go láigoha eanadoalloareálaid ja ássanviesuid.

Ovttalbmofitnodagat main leat eanet go 20 bargi, dahje main oppalaš háldoomiid árva lea badjel 20 miljovna kruvno, galget addit Ealáhusdieđáhus 2.

Gieldda fitnodagat mat leat gielddas oassin juridihkalaš persovdnan, ja mat čuvvot gieldda prinsihpaid jahkereketoallogeatnegas gárvvisteamis, galget dábálaččat addit Ealáhusdieđáhus 1. Jus dat gieldda fitnodat eaktodáhtolaččat gárvvista dievas jahkeloahpparehkega, gergo-juvvon ja árvoštallon rehketdoallolága mearrádusaid mielde, de sáhtá fitnodat dan sadjái addit Ealáhusdieđáhus 2.

Govvadáiddárat guđet dušše dáidaga buvttadit nugo čilgejuvvon lágas

geassemánu 19.b. 2009 nr. 58 lassiarvodivada birra § 3 -7 njealját lađčasis, eai galgga addit Ealáhusdieđáhus 1. Sii galget addit RF-1242 "Næringsoppgave for billedkunstnere 2013".

Vásttolaš fidnut ja kommandihta-fidnut galget dábálaččat addit Ealáhusdieđáhus 1 oktan fidnodieđáhusain, jus fidnus lea vuollil vihtta miljovna kruvno vuovdinboahkun, vuollil vihtta bargi ja vuollel guhtta oassálasti. Fidnu sáhtá välljet dan sadjái addit Ealáhusdieđáhus 2. Jus buot bajábeale namuhuvvon eavttut eai leat devdon, dahje jus okta oassálasti lea juridihkalaš persovdna ráddjejuvvon ovddasvástádusain, de lea fidnu jahkereketoallogeatnegas. Jahkereketoallogeatnegas fidnut galget addit Ealáhusdieđáhus 2 oktan fidnodieđáhusain.

Oasusfidnut galget atnit Ealáhusdieđáhus 2.

Ovttastusfidnut mat jodiht doaimma ja main jahkái lea vuollil guokte miljon kruvno ovddas vuovdinboahkun, leat dušše girjedallogeatnegasat. Dat sáhttet välljet addet go Ealáhusdieđáhus 1 vai 2.

Vearuhis ásahasat mat datte leat vearrogeatnegasat, ja mat leat girjedallogeatnegasat, sáhttet atnit Ealáhusdieđáhus 1 RF-1028 «Selv-angivelse for aksjeselskaper mv. 2013» mielddusin.

Erenomážit vuodđoealáhusaide

Jus lassin eanadoalu/šaddogárdi, vuovdedoalu, náhkkealliealáhusa dahje boazodoalu jodiuvvo eará doaimma mas gálvojohtu jagis lea 30 000 kr dahje dan vuollegat, de váldojit dán doaimma boahkun ja golut vuodđoealáhusa (-id) doallobohtosii, ja dát šaddet mielde personboahku ja eanadoallogessosa meroštallanvuđđui. Jus gálvojohtu «eará doaimmas» lea badjel 30 000 kr, iige leat danne go leat bálvalusat/láigoheamit mašinnain-/biergasiin mat eanaš (60 % dahje eanet) leat adnon vuodđoealáhusas, de lea dát sierra doaimma. Makkár doaimma lea, galgá čilgejuvvo 4 siiddu 0402 poasttas, ja boahku galgá čállot E kolonni.

Dušše okta ealáhusdieđáhus!

Galgá addit dušše ovttalbmofitnodagat Ealáhusdieđáhus 1, vaikke jodiuvvo-

jitge mánga ealáhusa. Dát guoská sihke elektrovnnalaš addimii ja bábirhámis addimii.

Gii sáhtá luvvejuvvo ealáhusdieđáhusa addimis?

Ovttalbmofitnodagaide mat jodiht doaimma, ja main dan jagis eai leat leamaš brutto doalloboahkun (vástideaddji ealáhusdieđáhusa 9900 poastta) badjel 50 000 kr, lea álggahuvvon raporterentortnet ahte luvvejuvvo addit ealáhusdieđáhusa oktan vearrodieđáhusain.

Ortnet ii leat heivehuvvon buohkaide, muhto lea 2010 rájes viiddiduvvon guoskat vearromáksiide guđet gáibidit eanadoallogessosa ja «ráktogessosa». Ortnet eai sáhte atnit sii guđiin lea jahkeboahkun mii dál dahje mañjil, galgá gullat gaskamearrelivdnejuvvon vuovdedoallobohtui dahje boazodoallobohtui. Dárkilat ortnega birra, ja gii dan sáhtá atnit, gč. RF-2003 «Álggahanveahkki ealáhusdoalliide 2013.»

Ealáhusdieđáhusii mildosat

Visot eanadoalu/šaddogárdi, vuovdedoalu, náhkkealliealáhusa ja boazodoalu ealáhusdoallit, galget oktan ealáhusdieđáhusain addit RF-1177 «Eanadoallu 2013». Dát bagadus (RF-1178) lea ráhkaduvvon erenoamážit sidjiide.

Buohkat guđet addet Ealáhusdieđáhus 1, fertejit dábálaččat vel addit RF-1084 «Vuoldiáhttin 2013», ja jus leš guoskevaš, de RF-1219 «Vuoto- ja massinkontu 2013» skovi. Ovttalbmofitnodat mas lea ealáhusboahku, galgá vel addit RF-1224 «Ovttalbmofitnodaga personboahku 2013».

Jus gáibiduvvo geasus goluid ovddas mat gullet stašunvovdnii, gálvobiillii, vuollil 7,5 tonna guorbmebiillii dahje personbiillii (vuddjon badjel 6000 km ealáhusas), de galgá RF-1125 «Biilaatnu 2013» addot oktan vearrodieđáhusain.

Dieđáhusa addima birra

Vearrodieđáhus, ealáhusdieđáhus ja eará geatnegas skovit sáhttet, jus beassá internehttii, addot elektrovnnalaččat Altinn bokte, geahča vearrodieđáhusa bagadusa ja neahtabáikki www.skatteetaten.no.

Jus ealáhusdieđáhus jna. addo bábirhámis, de sáhtá sáddet

dihtorčállosa ealáhusdieđáhusa sadjái, vrd. Vearrodirektoráhta addán golggotmánu 24.b. 1988 lánkaáhusain, mas leat bienalaš gáibádušat čállosa sisdoalu, hámi ja dási/formáhta hárrái.

Dieđut rehketdoalli birra

Rehketdoalliid autorisašunlága § 3 mielde galgá ekstearna rehketdoalli nama ja gávpečujuhusa čállit visot dokumeanttaide maid rehketdoalli gárvvista bargoadái. 1 siiddus badjin lea sierra sadji dan várás. Galgá dása merket leago olgguldas rehketdoalli čállán rehketdoalu ja/dahje deavdán ealáhusdieđáhusa. Revisor sáhtta guđii ii leat revišunklieanta, gárvvistit jahke-rehketdoalu vaikke ii leat autoriserejuvvon rehketdoalli, geahča boddosaš lánkaásahusa 24.11.2011 nr. 1134. Boddosaš lánkaásahusa mielde ii dárbbas fitnodat Enhetsregisterii čállit revisora rehketdoallin. Jus revisor ii leat čállon Enhetsregisterii fitnodaga rehketdoallin, de ii galgga merkejuvvot olgguldas rehketdoalli sadjái, jus dát revisor lea gárvvistan rehketdoalu ja/dahje deavdán ealáhusdieđáhusa.

Vearrogeatnegas moatti gildii

Jus lea vearrogeatnegas moatti gildii, de addo vearrodieđáhus oktan visot geatnegas mildosiiguin seamma vearrokantuvrii. Seamma guoská oassálastiilivnejuvvon fidnui mii addá fidnodieđáhusa geatnegas mildosiiguin. Ovttaolbmofitnodat mii lea vearrogeatnegas moatti gildii, ávžžuhuvvo addit RF-1034 «Fordeling av inntekt og formue mellom kommuner 2013» oktan vearrodieđáhusain.

Erenoamážit mo skovis geavahit ovdamerkestaga

Váldoregel:

Dábálaččat galgá merket buot loguid ovdamerkestaga haga, go čilgehusa čielgasit boahtá ovdan, lasihuvvogo lohku vai gessojuvvogo dat dan oktavuodas go čállo dasa. Ii galgga čállit minusmearkka, go teavstta mielde lea sáhka goluin, vuollebáhcagis jna., ja vástideaddji ii čále plusmearkka boaduin, badjebáhcagis jna. Dát ovdamearka govve dás spiehkastaga:

Juogaman láigohandoaimmas leat boahtojagis leamaš eanet golut go boadut:

Boadut	30.000 kr
Golut	35.000 kr
Vuollebáza	-5.000 kr

Vai sáhtta dán 5 000 kruvdnosaš vuollebáhcaga čállit dakkár postii mas lea «Boahtu láigoheamis» čilgehus-teavsttas, de ferte submi biddjot nega-

tiivva ovdamerkestagain vai dan sáhtta geassit - dat han lea gollu (nuppegežiid go čilgehusa) iige boahtu.

Aidostahttimat:

Jus juogaman sadjái lea ovdagihitii prentejuvvon ovdamerkestat (positiiva dahje negatiiva), de galgá dieđihit logu ovdamerkestaga haga. Ovdamerkestat adno dušše dalle go háliida almmuhit logu, mas lea nuppelágan ovdamerkestat go mii ovdagihitii lea prentejuvvon.

Subme- ja boadussajiin adno álo minusmearka go submi lea negatiiva.

Ealáhusdieđáhusa 1 siidu

Ovttaolbmofitnodagat galget ealáhusdieđáhussii čállit riegdánnummara (11 logu) ja fidnut fas čállet organisašunnummara. Jus fitnodat lea eará gielddas go doaimmaheaddji ássanbáikegielddas, de galgá fitnodaga čujuhus čállot skovvá. Dása čállo vel galle jahkeberggu bálkkolaččat barget rehketdoallojagis. Ovdamearka dihtii guovtti 50 %-virggis šaddá olles jahkeberggu.

Gálvoradjosa čielggadeapmi

Gálvorájusmeari verolaš árvun galgá bidjat háhkanárvvu. Gálvuide maid lea ráhkadan doaimmas, biddjo rájusmeari árvu ráhkadanárvun, namalassii njuolga ráhkadangeluid árvun, masa gullet vuodđoávdnasat, beallefabrikáhtat, veahkkeávdnasat (boaldámuš, vuoidasat, buvttadanrávdnji jna.) ja buvttadanbálká. Moanaid buktagiid ja eallišlájaid ráhkadanárvu lea čujuheaddji almmuhuvvon Vearrodirektoráhta jahkásaš Meroštanregeliin. Girjedallolága § 6-1 lánkaásahusa mielde, galgá gálvorájus duođášuvvot aiddostahtton bajásbidjamiin. Duođášusat vurkejuvvot 10 jahkái ovttas rehketdoaluin Gálvorájuskovvi, lea gárvvistuvvon RF-1179, eanadoalu, vuovdedoalu, náhkkeealliealáhusa ja boazodoalu vuodđoealáhusaide vai oazžu buori ja várdolaš gálvorájuslisttu bajásbidjama eallistáhtusis ja gálvorájosis muđui jagi loahpas, oktan jagi botta nuppástuhtimiin. Ii leat bággu atnit skovi. Sihke Meroštanregelat ja Gálvorájuskovvi leat fidnemis vearrokantuvrras, ja dat leat interneahtas dás www.skatteetaten.no

0110 poasta Vuodđoávdnasat ja oston beallefabrikáhtat

Dása čállo visot oston gálvorájus. Dát árvobiddjo oastinhaddái.

0120 Gálvuid maid lea ráhkadeamen

Dása čállojit ee. šattut šaddoskuvllain,

šaddogárdiin jna.

0130 poasta Gárvves ráhkaduvvon gálvut

Dása čállo rájus buktagiin mat galget vuvdot (gortnit, hirssat jna.) Náhkkeealliealáhus čállá dása vuovdaluvvon náhkiid árvvu.

0140 poasta Oston gálvut vuovdima várás

Jus eanadoalu, šaddogárdi, vuovdedoalu, náhkkeealliealáhusa dahje boazodoalu lassin jođihuvvo vel eará ealáhusdoaimma mas lea vuollil 30 000 kr gálvojohtu, de galgá dása čállot dat rájus mat leat oston gálvut vuovdima várás.

0150 poasta Oamit

Poasta adno dušše omiide eanadoalus. Boazodoallu ja náhkkeealliealáhus atnet 0165 poastta. Oapmeárvvu submi - nu galle ealli árvu go mat leat almmuhuvvon RF-1177 «Eanadoallu 2013» skovi, 1 siiddus – sirdo RF-1030 «Ealáhusdoalliid vearrodieđáhus 2013» 4.4.2 postii. Omiid árvobidjamis adnojit máksomearit mat leat almmuhuvvon Meroštanregeliin.

Šibihat, spiinnit, sávzzat, gáiccat ja biebmolottit earret vuoncát, mat ledje ollesšattot jagi álggus, ja mat ain leat doalus jagi loahpas (gusto vel go buot ealliid oastá jagis), galget jagi loahpas árvobiddjot buot iešguđet ollesšattot ealliid meroštallon gaskamearreárvui jagi álggus. Ollesšattot eallin jagi álggus lohkkotit dán oktavuodas badjel 2 jahkásaš šibihat, badjel ½ jahkásaš ealihanspiinnit ja badjel 9 mánnosaš gáiccat, ja sávzzat, čuotnjáгат, suorssát ja gálkonat mat ledje badjel jahkásaččat.

Ođđa eallit (dákárláganat) mat leat jagis šaddan iežas biebmamiin, galget prinsihpas árvobiddjot vuovdingolu (ráhkadanárvvu) mielde. Ii galgga dasa mielde rehkenastit iežas barggu árvvu fuođarbuvtadeamis, biebmamis ja divššus biebmama oktavuodas. Oston ealihaneallit biddjojot seamma haddái go iežas bibmon eallit. Nuorraeallit oston vuovdima várás njuovvaneallin dahje ealihaneallin, árvobiddjojot oastinhaddái meroštallon fuođargoluid jna. lasáhusain gitta jahkemol-sašupmái.

Nuorat eallit maid ieš lea biebman árvobiddjojot ollesšattot ealliid ovtta-dathattiid ektui gorrelogu mielde, geahča Meroštanregeliid. Nugo namuhuvvon bajábealde «Gálvorájosas čielggadeamis», de lea ráhkaduvvon sierra skovvi RF-1179 «Gálvorájus eanadoalus 2013» veahkin meroštallat mannibalánsa árvvu.

0160 poasta Iešráhkaduvvon gálvvut mat galget iežas buvttadeami atnui

Dása čállo iešráhkaduvvon árvu dan gálvorádjosis (mihtilmas fuođarrádjosis) mii galgá adnot iežas buvttadeamis. Árvu ii leat mielde vearrodieđáhusa vearrogeatnegas opmodagas.

0165 poasta Bohccot ja náhkkeallit

Dása čállo ealli bohccuid ja náhkke-ealliid árvu, - lohku lea RF-1177 «Eanadoallu 2013» skovis, 1 siidu geardduhuvvon juohke ealli mávssuin Meroštanregeliid § 3-1-4 mielde. Dása boahá lassin vel árvu náhkke-eallináhkkiin, mat leat fidnodaga iežas rádjosis. Dat ferte divvot 0165 poasttas 4 siiddu 2058 postii dahje 2059 postii (geahča bagadusa dáppe «Ealáhusgolut geasusvuoigatvuođa haga/iežaskapítaladivvumat» bagadusa).

0170 poasta Submi

0170 poastta submi čállo balánssa 1495 postii. Vearrodieđáhusa (RF-1030) opmodatpoasttaide sirdima dáfus, galgá 0110-0140 poasttaid ja 0165 poastta submi čállot 4.4.3 postii. 0150 poasta galgá čállot 4.4.2 postii, ja 0160 poasta ii galgga leat mielde vearrogeatnegas opmodagas.

Kunddarčavgumušaid verolaš árvu

Kunddarčavgumušaid šablongameroštallon massimiid birra čujuhuvvo Finánsadepartemeantta skábmamánu 19.b. 1999 lánkaásahussii nr. 1158 § 14-5 b bustávvi.

0300 poasta:

Aidoálggahuvvon doaimmas sáhtá válljet árvonjeaidit mávssekeahtes kunddarčavgumušaid 2 %:in álgga-hanjagi loahpas ja dan guokte čuovvovaš boahtojagi, vrd. vearrolága § 14-5 njealját lađđasa. Dalle russejuvvo 0300 poasttas. Eai devdo rubrihkat kunddarčavgumušaid gávnnavuvvon massimis ja kredihttavuovdimis, muhto 2 % árvonjeaidin gal čállo geasusrubrihkkii 2013 ovddas – 0320 postii.

0310 – 0332 poasttat

Dása váldojit mielde sihke buvttarehkega čállon ja buvttarehkega čálekeahtes kunddarčavgumušat. 0310 poasttas čállojit kunddarčavgumušat 31.12.11 ja 31.12.10 árvvus. Kunddarčavgumušaid verolaš árvonjeaidin čállo 0320 postii. 0330 poastta verolaš árvu sáhtá dihto háviin šaddat negatiiva. Dákkár árvonjeaidin galgá álo oidnot go supmit leat devdon bajásbidjami. 0330 poastta verolaš árvu juogaduvvo 0331 ja 0332 poasttaide ja sirdo balánsii.

Vai čavgumušaid mat gullet iešguđet ealáhusaide (omd. buđehiid ja muoraid lágidit seamma oastái) galgá sáhttit sirret meroštaladettiin vej. šablongalaš massima, ii berre iešguđet ealáhusaid gálvovuovdin čállot seamma buktarehkegii.

Ealáhusdieđáhusa 2 ja 3 siidut

Oppalaččat bohtosa ja balánssa birra:

Boađus ja balánssa galget čájehit verolaš bohtosa ja verolaš árvvuid. Nummarastin čuovvu gokko heive Norsk Standard, NS 4102, 5. deaddileami. Datte lea adnon njealj nummara dássi.

Verolaš boađusrehketdoallu

3000 poasta Vuovdinboahu ja atnuiváldimat - divatgeatnegas

Dán postii čállojit visot divatgeatnegas vuovdinboađut ja divatgeatnegas atnuiváldimat. Vuovdin/atnuiváldin čállo lassiarvodivada haga.

3100 poasta Vuovdinboahu ja atnuiváldimat - divatkeahhta árvo-divatlága mielde

Dása čállojit vuovdimat ja atnuiváldimat mat leat divatkeahhta, muhto mat leat divatlága mielde - namalassii ahte boahhti lád sáhtá čállit geasusin, vrd. lád-lága §§ 14 mañimuš lađđasa, 16 ja 17. Ovdamearkkat mat dása čállojit leat vuovdimat olgoriikii, naturálaatnuiváldimat alces ja dollui (omd. mielki, biergu, buđehat, muorat jna.) ja boahu almmolaš luotta mášanasus/boltumis.

3200 poasta Vuovdinboahu ja atnuiváldimat - divatlága boittolaga

Dása čállo vuovdin/ atnuiváldin mii lea boittolaga lassiarvodivatlága. Poasttas galget leat eará sierralágan almmolaš divadat, muhto vuoládusat, máhcaheamit js. galget leat gesson.

3400 poasta Almmolaš doarjagat/ruovttoluottamáksimat

Dása čállojit visot vearrogeatnegas doarjagat ja ruovttoluottamáksimat maid ii galgga geassit gollohattis - doarjjage mii mákso vuovdefoandakontui. Mañimuš namuhuvvon galgá 7700 postii čállot gollun. Doarjja mii galgá gessot gollohattis, čállo RF-1084 «Vuolidahttin 2013» skovvá.

3600 poasta Giddodagaid láigoheapmi

Dása čállojit buot giddodagaid láigo-hanboađut - ealátviesu láigoárvuge.

3605 poasta Giddodagain láigoboahu, divatgeatnegas

Dása čállo ee. láigoboahu giddodagas go láigolaš lea eaktodáhtolaččat logahallon lassiarvodivatregistarii.

3650 poasta Vuoigatvuođaid láigoheapmi

Dása čállojit ee. boađut láigohit bivdo- ja guolástanvuoigatvuođaid, vuovdit guolástan- ja bivdokoarttaid ja sullasaččaid, oktan ieš ávkkástallat bivdo- ja/dahje guolástanvuoigatvuođa.

3695 poasta Eará láigoboađut

Dása čállojit boađut láigohit doallogándimiid jna. mat leat divatgeatnegasat.

3890 poasta Positiivva vuoto-/massinkonttus boahčoállin

Galgá čállit vuoto- ja massinkonttu juohke ealáhusa nammii. Dán postii čállo positiivva vuoto-/massinkonttu vearrogeatnegas boađu jagáš juogadas. Juohke vuoto- ja massinkonttu galgá dieđihuvvot RF-1219 «Vuoto- ja massinkonttu 2013» skovis.

3895 poasta Saldos boahčoállin

Dása čállo jagáš negatiivva saldo vearrogeatnegas oassi. Dása galgá čállot vel vejolaš máksu doallobiergasa realisašuvnnas, mii realisašunjagis válljejuvvo ollásit dahje belohakkii boahčoállot. Supmit váldojit RF-1084 «Vuolidahttin 2013» 107 poasttas ja/dahje 110 poasttas.

3900 poasta Eará doalloguoski boahu

Boađut maid ii sáhte čujuhit ovdabeale poasttaide, čállojit dása, omd. kunddarčavgumušaid reanttut, vuovdefoandda atnuiváldima vearrogeatnegas oassi (RF-1177 «Eanadoallu 2013» 308 poasttas), buhtadus ealliid massimis ja fuođđara atnuiváldin iežas hestii.

Boahčoállon máksu vuolidahttin-keahtes doallobiergasiid realisašuvnnas, čállo dása 3900 postii.

Ožžon buohcoruhta ii galgga dása čállot, muhto njuolga vearrodieđáhusa 1.6.3/1.6.4 ja 2.7.13 poasttaide. Jus submi galgá čállot rehketdollui, de galgá dat čállot iežaskapítaladivvumin ealáhusdieđáhusa 4 siidui - 2058 postii. Ealáhusdoalliide guđet leat ovtastusfidnu miellahtut, leat mañjemáksin, bonus, oastinfitnet, juogadaskapítala reanttut jna. dábálaččat vearrogeatnegas ealáhusboahu go mañjemávssu ja/dahje bonusmávssu vuodđu lea gávppašeapmi ovtastusfidnuin, ja gávppašeapmi lea miellahtu ealáhusdoaimma oktavuodas.

4005 poasta Gálvogolut

Dása čállojit golut čoggon go oastá gálvvuid mat leat buvttadeami/ gálvvođu várás. Ealliid/omiid oastimatge čállojit dása. Sierraregeliid birra náhkkealliid ja bohccuid oastima hárrái, geahča RF-1084 «Vuolidahttin 2013», 120 poastta bagadusa. Vuoddoávdnasiid, buvttadanneavvuid, oston beallefabrikáhtaid ja oston gálvvuid vuovdima várás rájusnuppástuhttima, galgá dán postii váldit mielde. Dát šaddá go bidjá oktii rájusmeari nuppástuhttimiid mat bohtet ovdan 1 siiddu 0110 ja 0140 poasttain.

4295 poasta Rájusmeari nuppástus daid gálvvuin maid lea ráhkadeamen ja gárvves iežas ráhkadan gálvvuin

Dása galgá čállot árvonuppástus: buvttaduvvon gálvvuin rádjosis, rádjosis gálvvuin maid lea ráhkadeamen, omiin ja iešráhkaduvvon gálvvuin buvttadeami atnui rádjosis. Rádjosa guoraneapmi lasiha goluid ja merkejuvvo positiivva submin ovdamerkestaga haga. Rádjosa lassáneapmi vuolida goluid ja merkejuvvo minus-ovdamerkestagain. Nuppástus-submi bohtá ovdan go oktii bidjá rájusmeari nuppástusaid mat bohtet ovdan 0120, 0130, 0150 ja 0160 poasttain.

4500 poasta Vieris bálvalusat ja vuollebálvalusbargu

Dása čállojit golut láigohuvvon bálvalusain mat gusket buvttadeapmái, omd. šibitdoaktárbálvalusat, mašinláigu oktan vuoddiin, fievrriidapmi, eanadoallosadjásaš jna.

4995 poasta Iešráhkaduvvon ráhkadusneavvuid rájusmeari nuppástus

Jus lea iežas bargu biddjon vuolidahttinvaloš visttiid ja ráhkadusaid ceggemii/ráhkadeapmái, de čállo iežas barggu árvu dása negatiivva ovdamerkestagain. Iežas barggu árvvu meroštallamis, sáhtá vuodđun bidjat dakkár buhtadusa mii vástida fágaoahpakeahces bargi tariiffabálkká. Submi biddjo gollohaddái ja vuolidahtto ovttas visttiin muđui. Dalle dohkkehuvvo ahte eanadoalu vearromáksit eai dárbbas bohtočállit bargguset árvvu vuolidahttinvaloš visttiin ja ráhkadusain. Iežas barggu árvvu ii sáhte nappo váldot mielde bohttiárvvus ja vuolidahttima vuodus. Dát poasta adno vel jus galgá máhcahit aktiverejuvvon goluid - poasta sáhtá šaddat sihke positiivan ja negatiivan.

5000 poasta Báلكkát, luopmoruđat jna.

Dán postii čállojit buotlágan báلكkát bálvalusoktavuodas, naturálaaddosatge nugo nuvttá borran ja/ dahje orrun jna.

Báلكkát mákson iežas mánáide váldo dása mielde. Submi mii dása čállo, lea sihke dieđihan- ja bargoaddivatgeatnegas.

5420 poasta Dieđihangeatnegas penšungolut

Dása čállojit golut dađistaga penšunmáksámušaide. Visot dieđihangeatnegas ealátaddosat oktan ealátviesu láigoárvvuin ja readaealáhiin čállojit dása, vrd. RF-1177 “Eanadoallu 2013” 247 postii.

5600 poasta ANS/DA jna. oamasteaddjiide bargobuhtadus

Dása čállo ereliigánis buhtadus (bargobuhtadus) oassálastilivdnejuvvon fidnu oassálastái fidnolága § 2-25 mielde, vrd. § 2-26 vuosttaš lađđasiin.

5900 poasta Eará bargoveahkagolut

Dása čállojit earret eará skeaŋkkat bargiide. Dása čállo mákson premiija fidnovahátdáhkádusa lága mielde.

5950 iežas penšunortnet

Dása čállo ruhtabidjan ruhtabidjanpenšunlága regeliid § 2-3 nuppi lađđasa mielde iehčanas ealáhusdoalliide ja oassálastilivdnejuvvon fidnu ovttaskas oassálastái.

6000 poasta Bistevaš doallobiergasiid ja eahpeávnnašá vuogitvuodaid vuolidahttimat

Dása čállojit verolaš vuolidahttimat váldon RF-1084 «Vuolidahttin 2013» skovis. Sihke saldovuolidahttimat (oktan vej. guorus positiivva saldo vuolidahttimiin) ja lineára vuolidahttimat galget dás leat mielde. Dása galgá vel čállot vej. gollojuohkin mii guoská náhkkealliid dahje bohccuid oastimii.

6200 Poasta Energiija, boaldámuš jna. mat gullet buvttadeapmái

Dása čállojit earret eará boaldámušgolut mašinnaide ja reaiduide mat adnojit buvttadeamis (omd. tráktor, goaivunmašiidna, gordneráddji, gálvodoalli, showel jna.).

6395 poasta Ruskagurren, čáhci, duolvačáhci, buhtisteapmi jna.

Dása čállo namuhuvvon goluid juogadas mii guoská viesuid, rusttegiid jna. atnui ealáhusdoaimmas. Dása čállo dat juogadas mii guoská ealátvissui ja vejolaš láigovissui, ja ferte divvut RF-1224 «Ovttalbmofitnodaga personboaktu 2013» 1.5 poasttas.

6400 poasta Eará láigogolut

Dása čállojit láigogolut visot eará objeavttaide go lanjaide (6300 poasta).

Ovdamearkkat sáhttet leat láigogolut mat gusket giddodagaide (eana/guohtun), mašinnaide, fievrriide, latnjabiergasiidda jna.

6600 poasta Visttiid divodeamit ja mátasatnu

Dása čállojit visot golut, oktan láigohuvvon bálvalusaiguin, doallovisttiid mátasanu goluide. Dása čállojit maiddái vástideaddji golut láigohuvvon visttiide/bearašdáluide main láigu lea boahčočállon 3600 postii. Golut mat dagahit vistti buorebut dássái go ovdal, eai adno mátasatnun. Dakkár golut adnojit goasttideapmin ja daid galgá aktiveret.

Dása čállojit vel ealátviesu mátasatnogolut. Mátasatnogolut daid visttiide mat eai leat leamaš doaimmas anus (omd. ealátviesu dahje láigodállu), fertejit lasihuvvot RF-1224 «Ovttalbmofitnodaga personboaktu 2013» 1.5 postii.

6695 poasta Divodeamit ja mátasatnu - eará

Dása čállojit divodeamit ja mátasatnu daid mašinnain, reaiduin js. mat leat leamaš doaimma anus. Dát gusket earret eará tráktorii, goaivunmašiidnii, gordneráddjái, gálvodoallái, showelii jna. Fievrriid divodeami ja mátasanu galgá čállit 7020 postii.

6700 poasta Vieris bálvalusat

Dása čállojit golut omd. olgguldas rehketoalliide, revisoraide, advokáhtaide, oaivadeaddjiide jna. Dákkár golut ja áššegolut soitet leat geasusvuogaduvvon jus ášši masa veahkki guoská, njuolga gusto vearrogatnegas boađuide dahje geasusvuogaduvvon goluide. Geasusvuogaduvvoma haga golut čállojit 2053 postii.

6995 poasta – Kantuvrii, elektrovnnalaš gulahallamii, poastamávssuide jna. golut

Dása čállojit kanturgolut, oktan elektrovnnalaš gulahallamii goluiguin (telefovdna, giehtatelefovdna, interneahhta ja sullasaččat). Dán poastta ferte geahččat ovttas 7098 poasttain ja dát bagadus guoská goappašiid poasttaide.

Elektrovnnalaš gulahallama birra:

Jus dus lea okta elektrovnnalaš gulahallanoapmi, ja olles máksu ealáhusas ja iežas anus (oktan lád:in) šaddá 5000 kr dahje eanet, de galgá «šablonja» 4000 kr, máhcahuvvot 7098 poasttas.

Jus dus leat eanet go okta gulahallanoapmi, ja olles máksu (oktan lád:in) šaddá 7000 kr dahje eanet, de galgá «šablonja» 6000 kr, máhcahuvvot 7098 poasttas.

Jus olles máksu šaddá (oktan lád:in) vuollegat go dat bajábeale namuhuvvon rájáj, de galgá olles máksu vuoliduvvot 1000 kr:in (bodnegeasus/ealáhusgollu, 800 kr + lád), ja báhcásubmi máhcuhuvvot 7098 poasttas.

Ovtaolbmofitnodagat čállet 6995 postii brutto mávssu (oktan lád:in) elektrovnalaš gulahallanomiid ovddas mat leat sihke ealáhusa ja iežas anus, **vuoliduvvon** ealáhusbeali lád:in. Iežas oassi šablõnga máhcuhuvvo 7098 poasttas.

Jus oaivvilda ahte šablõngaid atnu čájeha rivttes gova iežas anus maiddái divatlaččat, de vulobeale ovdamearkkat leat čujuheadjijn:

2 elektrovnalaš gulahallanoami leat leamaš ealáhusa ja iežas anus. Golut oktiibuot leat 12 500 kr oktan lád:in. Iežas ovdu mii láchkaásahusa mielde galgá máhcuhuvvot 7098 postii, lea 6000 kr. 6995 postii čállo bruttosubmi (12 500 kr) vuoliduvvon «ealáhusgolu» 6500 kr lád-osiin (1300 kr) - namalassii 11 200 kr.

Jus olles máksu (oktan lád:in), atnu nugo bajábealde, lea vuollil 7000 kr, omd. 4500 kr ovddas de galgá láchkaásahusa mielde 1000 kr adnot ealáhusa gollun, ja badjelmanni sirdo 7098 postii iežas ovdun. 6995 postii čállo olles máksu (4500 kr) – «ealáhusgolu» 800 kr lád-oassi (200 kr) - namalassii 4300 kr. Erohus gaskal olles mávssu (4500 kr) ja «ealáhusgolu» + lád (800 + 200) – namalassii 3500 kr, máhcuhuvvo iežas ovdun 7098 poasttas.

7000, 7020 ja 7040 poasttat Golut mat gusket dušše fievruid

7000, 7020 ja 7040 poasttaide čállojit golut mat gusket stašunbiillaide, gálvobiillaide ja personbiillaide (vuddjon jagis badjel 6000 km ealáhusas).

Jus gáibiduvvo geasus biilagoluid ovddas, de galgá RF-1125 «Biilaatnu 2013» mielddustuvvot. Fievruid verolaš vuolidahttima galgá čállit 6000 postii. Geaidnocaggeruhta, bisánangolut, feargalihput jna. čállojit mátkegollun 7155 dahje 7165 postii.

7080 poasta Biilagolut, iežas biilla ealáhusa anus

Jus lea dárkiliit merken biilaanu ealáhusas, de sáhtá ovtaolbmofitnodaga iehčanas ealáhusdoalli gáibidit gessosa iežas biilla anu ovddas doaimmas gitta 6000 km rádjai biilabuhtadusa máksomeriid mielde. 2013:s lea máksomeari 4,05 kr km nammi. Submi galgá maiddái čállo iežaskapitá-

ladivvumin 4 siiddu 2057 poasttas. Dáid háviid ii leat geatnegas addit biilaskovi. ANS/DA jna. eai sáhte dán poastta atnit. Oassálastái mákson buhtadus iežas biilla anu ovddas doaimmas, galgá čállo lágigollun 6400 postii.

7098 poasta El. gulahallan iežas anus

Geahča 6995 bagadusa! Dat submi mii čállo 7098 postii, galgá čállo iežas atnuiváldimin 4 siiddu 2068 poasttas.

7099 poasta Ealáhusbiilla iežas anus

Dása máhcuhuvvo ovdu go ealáhusbiilla lea iežas anus dan láchkai ahte ovdu meroštallo 30 % biilla listahattis ođasna, gitta 275 700 kr ja lasihuvvo 20 % dan badjelmanni supmis. Biillaide mat vuosttas geardde leat logahallon ovdal 1.1.2010, lea rehkenastimis vuodđun dušše 75 % biilla listahattis vuosttas geardde registrerema áigge.

Máhcaheapmi iežas anus ii galgga leat badjel 75 % biiladoallama meroštallon oppalaš goluin. Biiladoallama golut leat duohta doallogolut oktan meroštallon jahkásaš 17 % salduvuolidahttimiin, meroštallon biilla listahatti vuodul vuosttas geardde registrerema áigge.

Submi čállo vel iežas atnuiváldimiin 4 siiddu 2075 poasttas.

7155 poasta Mátkke-/borran- ja biilabuhtadus, almmuhangeatnegas

Dása čállojit visot mátkke-, borran- ja biilabuhtadusgolut mat leat almmuhangeatnegasat. Dieđihangeatnegasvuoda haga mátkegolut čállojit 7165 postii.

7495 poasta Lahttomávssut

Dása čállojit geasusvuogaduvvon lahttomávssut. Lahttomávssut mat eai leat geasusvuogaduvvon, galget čállo 2052 postii.

7500 poasta Dáhkáduspremiija

Dása čállojit dáhkádusgolut earret biilla- ja bargoveahkadáhkádusat mat galget čállo 7040 ja 5900 poasttaide. Dáhkáduspremiija mii guoská ealátvissui čállo dása - daid ferte divvut RF-1224, 1.5 poasttas! (Ealáhusdoalliid eaktodáhtolaš lassioadju čállo njuolga vearrodieđáhusas geasusin ja 2078 postii).

7700 poasta Eará golut, geasusvuogaduvvon

Dása čállojit doallogolut mat eai leat mielde eará poasttain, ee. tráktora jahkedivat, muorračuohppandivat, mihtidandivat, máksimat vuovdefoandakonttus oktan doarjagiin ja golut vuovdeluottaid ráhkadeapmái.

FUOM! Jus buot omiid realisašuvnnas šaddá vuoiu, ja mii nu doallosuorgi loahpahuvvo, ja vuoiu háliida sirdit vuoiu- ja massinkontui (vrd. vearrologa § 14-44 (6)), de ferte erohus gaskal vuovdinsupmi 3000/3100 poasttaide čállo ja omiid «gálvorádjosa»-nuppástuhttima (0150 poasta) čállo dása. 7700 poasta adno maiddái vuoiu neutraliseremii go dat leat evttolaš vearuheami liigudemiiin.

7890 poasta Negatiivva vuoiu-/massinkonttus geasusčállin

Dása čállo gessosiin jagáš massinjuogadas negatiivva vuoiu-/massinkonttus. Geahča muđui 3890 poastta bagadusa.

7895 poasta Gávnnahuvvon massimat čavgumušain

Dása čállojit čavgumušaid loahpalaš gávnnahuvvon massimat. Dušše ealáhusas čavgumušmassimat leat geasusvuogaduvvon.

7896 poasta Eará gávnnahuvvon massimat

Visot eará geasusvuogaduvvon massimat – omd. massimat šiehtadusain – čállojit dása.

7897 poasta Kunddarčavgumušaid verolaš árvonjeaidima nuppástus

Dása čállo kunddarčavgumušaid verolaš árvonjeaidima nuppástus. Submi boahá ovdan 0320 poasttas (1 siidus) dán jagáš ja diimmá liigudemiiid erohussan. Jus dán jagáš liigudemiiid leat stuorábut go diimmá, de galgá erohus oidnot positiivva submin (ovdamerkestaga haga). Jus dán jagáš liigudemiiid lea vuolliibut go diimmá, de galgá erohus oidnot negatiivva submin (minus-ovdamerkestagain).

Kapitálapoasttat

8060 poasta Valuhtavuoitu (agio)

Dása čállojit olgoriikkalaš valuhta čavgumušaid vuoiu ja vealggit. Galgá čuovvut verolaš regeliid meroštala-dettiin vuoiu dahje massima.

8099 poasta Eará kapitálaboadut mat eai leat čielggaduvvon RF-1084 «Vuolidahttin 2013» ja/dahje RF-1219 «Vuoiu- ja massinkonttu 2013» skoviin

Dása čállo ee. dat submi mii galgá čállo boahatun go vearromáksi ii leat deavdán fas investerema eavttuid vearrologa § 14-70 mielde (evttolaš vearroluvven eaktodáhttohis realisašuvnnas). Reantodoarjja maid Innovasjon Norge hálddaša, ja ássan-

viesu, ealátviesu ja lihttoláigohuvvon viessosaji vej. vuovdinvuoiu čállo dása. Dása čállo vel badjebáhca vej. juogadas ja vej. vearrogeatnegas juogadas dakkár vuoiu go realisere juogadasa mii ANS/DA:s lea go oassálastá eará ANS/DA:s. Dása čállojit láigoboadut dakkár viessosajiin mat leat sierra livdnejuvvon vuovddiin.

Vearrogeatnegasvuoda haga dahje geasuvuoigaduvvoma haga supmit mat gullet juogadasaid realisašuvdnii, čállojit dušše 4 siiddu 2054/2053 poasttaide– iežaskapitála dássemii.

FUOM! Persovnnalaš oassálasti (ovttaolbmofitnodat) guhte rehketdoalustis lea čállán vuoiu/massima realisašuvvnas juogadasa ja/dahje badje-/vuollebáhca oasi oassálastilivdnejuvvon fidnus, galgá dán čállit 0416 postii, geahča dán!

8160 poasta Valuhtamassin (disagio)

Dása čállojit olgoriikkalaš valuhta čavgumušaid massimat ja vealggjit, vrd. 8060 poastta.

8199 Eará kapitálagolut mat eai leat čielggaduvvon RF-1219 «Vuoito- ja massinkontu 2013» skovis

Golut, massimat ja vuollebáhcat mat laktásit boaduide mat gullet 8099 postii, čállojit dása. Geahča 8099 poastta bagadusa.

9930 poasta

Ealáhusboadut/vuollebáza

Dás boahá ovttalbmofitnodagain dat ealáhusboahu/vuollebáza ovdan mii galgá sirdot 4 siidui, 0401 postii.

ANS/KS/DA ja ovtastusfidnut sirdet submi 4 siidui, 0410 postii.

Balánssa - verolaš árvvut

Livnnetlága 4 kapihtal váguha buot fitnodagaid mat jođihit doaimma gárvvistit verolaš jahkeloahpparehkega realisašunprinsihpa vuodul. Ealáhusdieđáhusa balánssa galgá danne čállit vearrolága regeliid mielde, ja vuodđun galgá bidjat verolaš árvvuid.

Ovdamearka: A saldojoavku čállo balánssa 1280 postii joavkku 31.12 saldoárvui. Jus muhtin fitnodat molsu jahkerehketdoallogeatnegasvuodas girjedoallogeatnegasvuhtii, de nuppástuvvo geatnegas ealáhusdieđáhus 2:s 1:i. Dát veadjá váikkuhit dasa mii galgá čállot boahhtibalánsan. Geahča dárkilat čilgehusa 9996 – 9998 poasttain.

1080, 1105, 1115, 1120, 1205, 1221, 1225, 1239 ja 1280 poasttat - saldot doallobiergasat

Dása čállo iešguđet joavkku saldoárvvu submi. Supmiid váldá RF-1084 «Vuolidahttin 2013» skovis, mii galgá ealáhusdieđáhusa mielddustuvvot. Vejolaš guoros positiivva saldo (saldoárvvu doallobiergasiid haga) galgá maiddái leat dás ja balánssas váldot mielde háldooami árvun.

1130 poasta Visttit, rusttegat, mašiinnat huksemis – iežas atnui

Poasta adno go doallobierggas maid lea huksemiin/ráhkadeamen, galgá adnot iežas doaimmas.

1131 poasta Visttit, rusttegat, mašiinnat huksemis – vuovdmi

Poasta adno go objekta maid lea huksemiin/ráhkadeamen, galgá vuovdot.

1295 poasta Vuolidahttinuloš háldooamit salduvuoigadaga boittolaga

Dása čállojit vuolidahttinuloš háldooamit mat vuolidahttojit lineáralaččat. Submi váldo RF-1084 «Vuolidahttin 2013» skovis. Oston náhkkeealliid/bohccuid árvu mii njeido gollojuogadeami regeliid mielde, čállo dása.

1299 poasta Negatiivva vuoiito- ja massinkontu

Jus jođihuvvojit mángga ealáhusa, de galgá juohke ealáhusa nammii čállot okta vuoiito- ja massinkontu. 1299 poasttas čállo submi mii lea váldon RF-1219 «Vuoito- ja massinkontu 2013» 16 poasttas.

1495 poasta Gálvorájus

Dása čállo gálvorájosa verolaš árvu váldon 0170 poasttas.

1500 poasta Kunddarčavgumušat

Dása čállo verolaš árvu daid kunddarčavgumušain mat váldojit 0331 poasttas (vejolaš árvonjeaidima gessosa maŋŋil).

1530 poasta Dinejuvvon, buvttarehkega čálekeahtes doalloboadut

Dása čállojit dinejuvvon, buvttarehkega čálekeahtes doalloboadut mat váldojit 0332 poasttas (vejolaš árvonjeaidima gessosa maŋŋil).

1599 poasta Eará čavgumušat

Dása čállo ee. lassiarvodivat buorin.

Verolaš iežaskapitála

Verolaš iežaskapitála lea fitnodaga verolaš árvu. Iežaskapitalakonttu dássemis 4 siiddu galgá 0425 poasta dássejuvot balánssa 9960 poasttain, «Verolaš iežaskapitála submi».

Vearutkeahtes iežaskapitála

2095 poasta Negatiivva saldo

Dása čállo 31.12 negatiivva saldo submi dan dahje daid saldojoavkkuide mat RF-1084 «Vuolidahttin 2013» mielde bohtet ovdan dakkár saldoin. Submi lea veartutkeahtes boahu.

2096 poasta Positiivva vuoiito- ja massinkontu

Dása čállo submi váldon RF-1219 «Vuoito- ja massinkontu 2013» skovis. Submi lea veartutkeahtes boahu.

Vealggjit

2220 poasta Fitnodatvealgi finánsaásahusaide

Dása čállo dat vealgi mii meroštallon personboahu regeliid mielde adno «fitnodatvealgin». Geahča dárkilat dán birra RF-1225 «1224 Ovttalbmofitnodaga personboahu 2013 bagadus» 2.10 poasttas.

2600 poasta Vearrogeassin ja eará geassimat

Dása čállo vearru ja vej. doarjjageassin jna. mii lea gesson bargiid bálkámák-simiin.

2097 poasta Evttolaš liiguduvvon vuoiu jna.

Dása čállo liigudeapmi eavttohis realisašuvvna maŋŋil vearrolága § 14-70 regeliid mielde. Dása čállo maiddái vej. «liigudeapmi» vuovdečuohppama dahje luondduroasu erenoamáš juogadeami regeliid mielde.

Ealáhusdieđáhusa 4 siidu

0401-0403 poasttat

Poasttaid galget dušše ovttalbmofitnodagat atnit, ja dat čielggadit daid poasttaid mat galget sirdot vearrodieđáhussii ja RF-1224 "Ovttalbmofitnodaga personboahu 2013" skovvá

0401 poasta čájeha ealáhusboahu (dahje vuollebáhca) olles submi sirdon 2 siiddu 9930 poasttas. 0402 poastta A kolonnas čilgejuvvo makkár ealáhus(-at) jođihuvvo(-jit). «ID»

kolonnas galget iešguđet ealáhusat (jus jođihuvvojit mánga ealáhusa) manjñá-lasat nummarastot.

Seamma lohku galgá biddjot «Ealáhus ID» rubrihkii RF-1224 "Ovttalbmofitnodaga personboahu 2013" skovis.

FUOM! Ealáhusat mat vearrolága FIN láhkaásahusa § 12-20-1 vrd. § 10-42-3 mielde galget personboađu oktasaččat meroštallat, galget seamma loguid atnit. Omd: Jus jođihuvvo opmodatsoabadandoaibma, eanadoallu ja vuovdedoallu, de šaddá nummarastin ná: Opmodatsoabadandoaibma (1), Eanadoallu (2) ja Vuovdedoallu (2). 0401 poastta lohku galgá sirdot B kolonnii. Jus jođihuvvojit mánga ealáhusa, de biđgejuvvo lohku ja juoga-duvo guoski ealáhusaide.

C kolonna galget atnit dušše vuovdedoalu ja boazodoalu ealáhusdoallit, guđiin lea gaskamearrelivnnet ja vel ealáhusdoallit guđet sirdet biomássa/muoraid buvttadanboađu eanadollui. Geahča dárkilat dán birra vulobealde ja RF-1177 «Eanadoallu 2013» 432 poasttas.

Guđet galget gaskamearrelivdnejuvvot boazodoalu boađu ovddas, čallet ealáhusa jahkeboađu B kolonnii, ja C kolonnas divvojuvvo mii dárbašuvvo, oažžun dihtii ovdan gaskamearrebuađu (váldo lassiskovi 349 poasttas).

«Boazodoalliid heaittihan- ja nuppástuhttinfoandda» bidjamiid/atnuiváldimiid divvumiid čállá maiddá C kolonnii. Submi váldo RF-1177 «Eanadoallu 2013» 332 poasttas.

Guđet gaskamearrelivdnejuvvot vuovdedoalu boađus, čallet ealáhusa jahkeboađu B kolonnii, ja dárbašlaš divvun váldo lassiskovi 353 poasttas ja čállo C kolonnii. 353 poastta lohku lea dat olles divvun sihke gaskamearrelivd-nemii ja vejolaš bohtui mii lea sirdon vuovdedoalus (biomássa/muorabuvttadeapmi) eanadoallogessosa vuđđui. Dát sirdin ii dahkko rehketdoalus, muhto C kolonna adno dása. Eanadoalloboahtu galgá C kolonnas lasihuvvot dainna supmiin mii lea gesson biomássa-/muorabuvttadeami boađus. Jus sirdin lea vuovdedoalus, de váldo supmi RF-1177 «Eanadoallu 2013» 352/270 poasttas.

Jus sirdin lea «eará ealáhusas» (omd. dušše muorabuvttadandoaimmas), de galgá submi leat doaimma brutto buvttadanboađus eanemustá 55 proseantta.

Jus biomássaboahu sirdo eará ealáhusas go vuovdedoalus, de ferte boahu vuoliduvvot C kolonnas dainna sirdon supmiin.

C kolonna divvumat eai galgga máhcahuvvot RF-1224 "Ovttalbmofitnodaga personboahu 2013" skovis.

Guđet eai ane C kolonna, galget loguid sirdit B kolonnas E kolonnii.

Buohkat guđet jođihit ovttalbmofitnodaga galget E kolonna deavdit. Jus 4020 poasttas adnojit mánga linjá (mánga ealáhusa bohtosa almmuhuvvojit), de galgá juohke badjebáza sirdot vearrodieđáhusa 2.7 postii. Vástideaddji galgá juohke vuollebáza sirdot vearrodieđáhusa 3.2.19 postii. «Sirdon vearrodieđáhusa poastanr.» kolonnas galgá juohke supmi nammii, badjebáza/vuollebáza, čállot olles nummar vearrodieđáhusa 2.7 ja 3.2.19 poasttaid dan rubrihkii masa submi čállo.

0402 poastta E kolonna supmit galget sirdot RF-1224 1.1 postii. Ealáhusboađut main lea seamma «ealáhus ID», galget biddjot oktii ja sirdot oktasaš RF-1224:i. RF-1224:s ferte divvut daid kapitálapoasttaid ja vejolaš vuoittuid (eana- /vuovdedoallo-areálaid vuovdimis) mat eai galgga leat mielde personboađu meroštallan-vuođus. Geahča dán birra RF-1224 «Ovttalbmofitnodaga personboahu 2013» bagadusas (RF-1225).

Jus gáibiduvvo boađu juogadit beallelaččaid dahje logahallon guimmežiid gaska, de adnojit F ja G sajit. Badjebáhčaga juohku galgá dábálaččat vástidit beallelaččaid bargoarjii ja oassálastimii doaimmas. Vuollebáza galgá ollásit biddjot doaimma ovddasvástideaddji oamasteaddjái, dahje goappašagaide jus goappašagat leaba ovddasvástideaddjit.

Meroštallan personboađu juohkin geavvá RF-1224:s, ja beallelaččat deavdiba ovttas dán skovis dušše ovtta gáhppála.

Oassálastilivdnejuvnon fidnut

ANS/DA/ovttasdoaluid jna. ealáhusdoallit eai galgga deavdit 0401 – 0403 poasttaid. Dát guoská vaikke fidnu jođihage mánga ealáhusa.

0410-0416 poasttat

Ovttalbmofitnodagat

Ovttalbmofitnodagaide leat dát poasttat mielde iežaskapitaldássemis. Vai oažžu rivttes dássema, de galget dáid poasttaide čállot dušše dat supmit mat leat čállon rehketdollui. 0416 postii čállo daid poasttaid submi rehketdoalus mat gullet oassálastilivdnejuvnon fidnu vejolaš oassálastimii.

Daid vearrogeatnegas boađuid mat gullet ANS/DA oassálastimii raportere RF-1221 «Deltakers oppgave over formue og inntekt i deltakerliknet selskap 2013» skovis njuolga vearro-dieđáhusii. Eará fitnegat, vuoittut, reantoboađut ja

golut/massimat mat eai leat čállon rehketdollui, čállojit vearrodieđáhusii juogo njuolga dahje geatnegas vuolleskovi bokte.

Oassálastilivdnejuvnon fidnut

Oassálastilivdnejuvnon fidnuide leat 0410-0414 poasttat mielde čoaški jahkebohtosa 9940 poasttas, mii galgá sirdot RF-1215:i «Selskapsoppgave for deltakerliknet selskap 2013».

0411 poasta Ossosiin fitnet

Dušše vearrogeatnegas fitnet galgá dása čállot.

0414 poasta Vuoitu/massin ossosiid realisašuvnna manjñil

Dása čállo geasusvuoigaduvvon massin ja vearrogeatnegas vuoitu ossosiid, árvobábirfoandda ja/dahje vuođđofoandaduodaštusaid realisašuvnna, maid lea váldán RF-1059 «Aksjer- og fondsandeler mv. 2013» skovis. Dása ii čállo massin mii ii leat geasusvuoigaduvvon dahje vuoitu mii lea vearuheapme vearrolága § 10-41 nuppi lađđasa mielde.

0415 poasta 3 % vearuhis boađuin luvvenvuogi mielde

Dása čállo fidnu netto vearuhis boađuin 3 % vearuheapmái luvvenvuogi mielde. Dát siskkilda fidnu dáid boađuid:

- ossosiid jna. fitnega
- ossosiid jna. realisašuvnna vuoittu ja
- oassálastilivdnejuvnon fidnu (KS, ANS jna.) juogadasaid realisašuvnna vuoittu.

Boahu vuoliduvvo seamma áigodaga geasusvuoigaduvvoma haga massimiin luvvenvuogi mielde.

0416 poasta

Jus muhtin ovttalbmofitnodat lea rehketdoalus váldán mielde boađuid/vuoittuid dahje vuollebáhčaga/massima mat gullet oassálastilivdnejuvnon fidnu juogadassii (-dasaide), de galgá dat dása čállot. FUOM! Poastta eai galgga oassálastilivdnejuvnon fidnut atnit. Jus fidnu lea oassálasti eará oassálastilivdnejuvnon fidnus, de galget vearrogeatnegas/geasusvuoigaduvvon supmit mat laktásit oassálastigaskavuhtii, čállot 8099/8199 poasttaide – geahča daid!

Vearrogeatnegasvuođa haga dahje geasusvuoigaduvvoma haga supmit mat laktásit juogadasaid realisašuvnii, čállojit 2054/2053 poasttaide – iežas-kapitála dássemii.

9940 poasta Jahkeboađus

Jus ANS/DA dahje KS lea sádden dieđáhusa, de galgá poastta sirdit RF-1215 «Selskapsoppgave for deltakerliknet selskap 2013» 1110 postii.

2051 – 2079 poasttat

Dát poasttat leat erenoamážit ovttalobmofitnodaga ektui, muhto daid galget vel oassálastilivdnejuvvon fidnut atnit árvvošteami dan muddui go dárbbášuvvo čájehan dihtii rivttes dássema. Ollislaš atnuiváldimat/juogadeamit oassálastiide (earret bargobuhtadusat, mat čállojit 5600 postii) galget ovdamarkka dihtii dás oidnot.

iežas konttu čielggadeapmi

Dát lea iežaskapítaladássemis 0422 poastta čielggadeapmi. Dása čállojit doaimmaheaddji atnuiváldimat ja iežas golut, mat leat čállon doaimma rehketdollui. Iežas goluid ii galgga čállit boadusrehketdollui, muhto iežas konttu ektui.

Ovdamearka:

Golut elektrovnnaš gulahallamii mat leat verolaččat geasusvuoigaduvvon, čállojit 6995 postii «Kanturgolut, golut elektrovnnaš gulahallamii, poastamávssut jna.» Jus iežas goluid elektrovnnaš gulahallamii lea doaimmas máksán, de čállojit dat 2068 postii.

Jus 7099 postii «Ealáhusbiilla iežas anus» lea čállon makkárga submi, de čállo seamma submi 2075 postii.

iežaskapítaladivvumat - ealáhusgolut geasusvuoigatvuođa haga

Dása čállojit golut/boadut mat sáhttet leat rehketdollui čállon, muhto mat eai galgga váikkuhit verolaš boadut, omd. máannaoadju, ealáhusdoalli buohcoruhta, geasusvuoigaduvvoma haga lahttomávssut jna.

Dás galgá maiddá divvut poasttaid mat leat čállon ealáhusdieđáhusa 2 dahje 3 siidui, mat váikkuhit verolaš bohtosa rievdatkeahhtá iežaskapítala dahje nuppegežiid.

Dát guoská ee.

- geasusčállon ruovttukantuvrii,

- geasusčállon iežas biilla atnui ealáhusas

- bohccuid, náhkkealliid ja náhkkeallináhkiid rájusmeari árvvu nuppástussii dán jagis. Dáid vejolaš árvolassáneapmi čállo 2058 postii ja árvovuolideapmi fas 2059 postii.

RF-1177 «Eanadoallu 2013» bagadus

I. Mánngalágan dieđut:

Merkejuvvon dan/daid ealáhusaide mat jođihuvvojit.

Guđet 2013:s leat ollásit dahje belohahkii vuovdán eanadoalu dahje vuovdeopmodaga, galget addit RF-1294 skovi. Guđet leat 2013:s oastán eanadoalu dahje vuovdeopmodaga,

galget addit RF-1013 skovi.

Galgá almmuhit supmiid mielkeeriid vej. vuovdimis. Galgá earuhit gaskal eriid maid lea vuovdán stáhtii ja eriid vuovdán priváhta olbmuide.

Guđet oamastit vuovddi mii galgá gaskamearrelivdnejuvvot, muhto mas gaskamearrelivdnen ii leat vel álghuvvon, galget vástidit gažaldagaid dan birra goas opmodat lea háhkkon, ja gáibiduvvogo gaskamearrelivdnen dán jagi.

II. Galle ealli leat doalus

Girjedoallolága 01.12.04 lánkaásahusa § 6-1 mielde leat girjedoallogeatnegasat gohččojuvvon duođaštit gálvorádjosis «čielggaduvvon bajásbidjamiin» (gálvorájuslistu) mii lánkaásahusas lea čilgejuvvon. Listtus galgá ee. ovdanboahhtit juohke gárvvu árvu, ja dárbbášlaš čielggadeamit mat čájehit mo dát de leat meroštallon.

Eanadoalu ealáhusdoalliide veahkkien lea vearrokantuvrras ja interneahntas (www.skatteetaten.no) biddjon gálvorájuslistu vuodđoealáhusaid várás (RF-1179). Dan sáhttá atnit logadettiin ja árvovijadettiin juohke eallijoavkku, mat galget čállot lassiskovvá. Skovis leat submerubrihkat eallilloguide mat čujuhit lassiskovvá (RF-1177). Listu sisttisdoallá daid čielggadeamiid mat dárbbášuvvojit čájehit ealliid/rájusmeari meroštallon árvvu loahppabalánssas. Listu lea maiddá jurddašuvvon eana- ja vuovdedoalu muđui gálvorádjosa lohkamii. Listu ii leat geatnegas miellodus, muhto livnneteiseválddit datte rávvejit addit skovi oktan vearrodieđáhusain. Devdon gálvorájuslistu galgá datte rehketdoalu miellodustuvvot.

III. Areálaanu birra dieđut

Dása čállo várddus láigohan, láigohuvvon ja gilvon areálain ja galle dekára leat adnon daid šattuide mat 125 – 128 poasttain leat namuhuvvon.

IV. Dieđut sierra ásodagaid birra dan dálus mii adno dahje galgá adnot láigoheapmái

Jus viessu mii dábálaččat adno ealátviessun, láigohuvvo muhtin áigodahkii, de váldo datge dása mielde. Jus leat eanet go 3 sierra ásodaga dan dálus mii láigohuvvo, de galget addot vástideaddji dieđut sierra mildosiin.

V. Ovddeš ovddossirdon vuollebáhcaga atnin ássanviessu

201 – 209 poasttaid galgá atnit dušše jus gáibiduvvo geasus ássanviessu «jođiheami» ovddeš ovddossirdon vuollebáhcagis 1995-2004 áigodagas.

201 poasta Jahkeboadus eanadoallu
Lohku váldo ealáhusdieđáhusa 0402E

poasttas. Lohku čájeha ealáhusa netto bohtosa. Eanadoalu/ náhkkealliealáhusa vásttolaš fidnu vejolaš badjebáhcaga/vuollebáhcaga juogadas váldo dás mielde.

203 poasta

Dása lasihuvvo jagáš vuovdedoalu positiivva vearrogeatnegas boahču, mii váldo ealáhusdieđáhusa 0402E poasttas. Vej. oassálastilivdnejuvvon vuovdeovttasoamasteami (RF-1221 140 poasttas) badjebáhcaga/vuollebáhcaga juogadasge čállo dása.

204 poasta

Dása lasihuvvo jagáš náhkkealliealáhusa badjebáza.

205 poasta

Dása lasihuvvo vejolaš mákson buohcoruhta bajábealde namuhuvvon ealáhusaid personboadut vuodul.

206 poasta

Nolla dahje negatiivva submi dás mearkkaša ahte ii leat vuoddu geassit ovddeš ovddossirdon vuollebáhcagis mii lea ássanviessu jođiheamis.

207 poasta

Dás gesso jagáš eanadoallogeasus mii váldo 4 siiddu 437 poasttas.

208 poasta

Jus 208 poastta submi šaddá positiivan, de sáhttá ovddeš ovddossirdon vuollebáza gessot nu olu go submi gierdá. Dat meroštallo 209 poasttas, ja submi sirdo 209c postii.

VI. Meroštallat ássanviessu «jođiheami» dan oasis ovddeš ovddossirdon vuollebáhcagis mii sáhttá jagáš boadus váldot gessosiin.

209 poasta

Dás meroštallo ovddeš ovddossirdon vuollebáhcagis dat oassi maid dán jagi sáhttá atnit. Dát ii sáhte leat badjel báhcán oasi ávkkálaš eanadoallo-/vuovdedoallo- ja náhkkeoalloboadu, mas lea gesson eanadoallogeasus (209c poastta submi), iige dat sáhte leat badjel dábálaš boadut (ovdal ovddossirdon vuollebáhcaga gessosa), 209b poastta. Dát mearkkaša ahte jus a poastta lohku (anekeahntes ovddossirdon vuollebáhcagiid submi) lea vuolibut sihke b poastta ja c poastta, de čállo a poastta lohku d postii. Jus b ja/dahje c poastta logut leat vuolibut a poastta, de čállo vuolimus lohku d postii. 209d poastta submi čállo vearrodieđáhusa 3.3.11 postii ja šaddá jagáš dábálaš boadus njuolga gessosiin.

VII. Ovddossirdon vuollebáhcagat

220 a-c poasttat

Poasttat galget várdudit ovddit jagiid báhcán anekeahtes ovddossirdon vuollebáhcagiid, mat adnojit jagi botta, ja man olu lea báhcán manjjet atnimii.

VIII. Dieđut mat gusket dáluealáhii ja ealátvissui

Jus visot dieđut ealátviesu birra leat diibmá addon, eaige leat nuppástusat dán jagi, de ii galgga merkejuvvot. Jus dáluealátšiehtadusas boahá ovdan ahte dáluealátoažžu galgá máksit visot goluid mat gusket ealátvissui, de dušše 244-247 poasttat leat guoskevaččat.

242 poasta

Poasta galgá devdot dušše jus viessu lea anus ealátšiehtadusa mielde, dahje dat oanehis áiggi geahčen galgá váldot atnui ealátviessun.

243 poasta

2008:s leat addon ođđa njuolggadusat mo meroštallat láigoárvvu ealátviesu/-ásodagas.

Gustojeaddji láigoárvomáksomearit leat Vearrodirektoráhta 2013 meroštanregeliid § 3-2-4:s.

Regelat:

Geavahanareála lea visot areála olgoseinniid siskkoabealde mii lea biergastuvvon dálloatnui uhcimustá 190 cm rohpeallodagain. Areálii gullet skugga, feaskárat, olgofeaskkir jna. ja biergastuvvon lanjat kealláris ja lovttas.

Jus dálus/ásodagas ii leat basadan-/riššolatnja dahje hivsset, de vuoliduvvo láigoárvu 25 %:in. Jus gaska dálus/ásodagas gielldahálddihussii lea badjel 15 km, de vuoliduvvo láigoárvu 25 %:in. Jus goappašat namuhuvvon eavttu leat devdon, de vuoliduvvo oktiibuot 40 %.

Jus dáluealátoažžu ja doalloaddi ássaba seamma dálus/ásodagas, de galgá dáluealátoažžu láigoárvu, meroštallon manjimus šablongaárvvuidd mielde, vuoliduvvot 40 %:in. Dáluealát-addi oažžu dáid háviid gessosa 60 % goluin (doaimma ja mátasatnu) dálus.

247 poasta

Dás ovdanboahá ealátaddosiid submi, mii galgá báhkán dieđihuvvot 216 kodas.

(IX. Meroštallat gessosa ráktobuvttadeaddjiide Davvi-Romssas ja Finnmarkkus.)

Sadji lea sihkkovuvvon. Dárkilat gessosa meroštallama ja čállima birra, geahča dán bagadusa 10 siiddus XVI sajis.

X. Vuovdedoallu – rehketdoallooassi

Dása čállo vuovdedoalloealáhusa brutto doalloboaduid bajásbidjan ealáhusdieđáhusa 3000 - 3900 poasttain. Doallogoluid gessosa manjjet 268 poasttas ovdanboahá doalloboadus 269 posttas.

270 poasta

Dása čállo biomássa-/muorrabuvttadeami šablongamerostallon boadui vejolaš sirdima geasus (fálta) eanadollii, lasihan dihtii eanadoallogessosa vuodui. Poastta galgá deavdit vaikke vuovdedoallu ii gaskamearrelivdnejuvvo. Šablongamerostallon boadui maid sáhtá sirdit, galgá eanemustá meroštallot 55 %:i muorra/biomássa buvttadeami brutto-boadus.

271 poasta

Dás gessojit kapitálaboadut ja lasihuvvojat kapitálagolut mat leat mielde doallobohtosis, muhto eai fal gaskamearremeroštallamis. Ovdamearrakat leat boadut viessosadjeeatnama ja gahčahagaid láigoheamis. Láigo-boadut bivddus, guolástusas, darfelogumis, čievrvieččahagas ja sullasaččain eai galgga gessot. Vuoittut/dahje massimat go realisere giddodaga galgá gessot, go dát eai galgga váldot mielde gaskamearremeroštallamis. 272 postii čállojit dat vuoittut/massimat mat čállojit boahatun/gollun vuoto-/massinkonttu bokte.

272 poasta

Poasta dárbašuvvo sidjiide guđet atnet Ealáhusdieđáhusa 1. Dás leat poasttat vuoto- ja massinkonttu hárrái 3890 ja 7890 poasttain 2 siiddus. Dáid poasttain ferte danne geassit/lasihit daid supmiid mat leat čállon 3890 ja 7890 poasttaide.

273 poasta

Dán poastta submi sirdo 345 postii gaskamearremeroštallamii.

XI. Erenoamáš juohkin muorračuohppamis luondduroasuid manjjet

Erenoamáš muorračuohppamis luondduroasu geažil omd. buolliimis, bieggadoajáhagas, goppásfalleheamis js. sáhtá ohat dákkár vahátčuohppama nettoboadui juogaduvvot vearuhuvvamii lassii jagiide go dábálaččat. Vearrodirektoráhtii dat gullá dákkár juohkinmieđiheami mearridit, muhto dábálaččat sirdo váldi vearrokantuvvii.

Dákkár juohkimii ferte ohat sierra ovdal vearrodieđáhusáigemeari dan jahkái go dákkár vahátmeari lea

addon. Ohcamis ferte leat dieđáhus vuovddi ávkevuloš šattus ovdal vahága, ja vuovdečeahppi duođaštus das man olu vahagahtton meari lea čuhppon. Boahtojuohkima eavttut leat ahte vahátmuoraid olles meari lea uhcimusat 300 m³. Jus ávkevuloš šaddu ovdal vahága lea badjel 100 m³, de ferte vahátmeari leat uhcimusat 3 jagi šattu.

Erenoamáš muorračuohppama nettobadjebáza juogaduvvo nu ahte juohke jagi lasihuvvo jahkebohtui dat submi mii vástida 1 1/2 jagi šattu, gitta dassá go olles boahatun mii guoská vahátmuoraid čuohppamii lea váldon mielde boahatun. Jahkásaččat galgá boahatun čállit uhcimusat 10 000 kr juohkinsupmis. Dábálaš čuohppama badjebáza + erenoamáš čuohppama badjebáhcaga juogadas, dahká vuovddi jahkeboadui.

Jus vuovdeoamasteaddji guhte lea ožžon juogaduvvot boadui erenoamážit, sirdá vuovdeopmodaga ovdal go ollislaš vahagahtton meari lea mielde go vuovddi jahkeboadui mearrida, de lea vuovdeoamasteaddji geatnegas váldit mielde olles báhcán submi jahkeboahatun, dan manjimus olles boahtojagis goas jođiha vuovddi.

Doallan dihtii rehkega veartkeahkes čuohppama oasis manjjet luondduroasuid, lea ráhkaduvvon bajásbidjan mii čájeha man olu lea jagis boahčoállon, ja man olu lea báhcán manjjet boahčoállimii, vrd. 281-286 poasttaid.

XII. Meroštallat adnon vuovdefoandda vearrogeatnegas oasi

Visot supmit mat gullet vuovdefoandakontui, galget ealáhusdieđáhusas čállot gollun 7700 postii. Dát gusto almmolaš doarjagiiddage mat čállojit kontui.

Dát bajásbidjan čájeha mo meroštallat ollislaš vearrogeatnegas boaduid, mat leat mákson vuovdefoanddas ja almmolaš doarjagiin. Boahatsubmi sirdo ealáhusdieđáhussii.

Luvvejuvvon vuovdefoandaruđat mat adnojit vuovdešaddui ja vuovdeluottaid ráhkadeapmái ja divodeapmái, vuovdebiilaluottaid geassedivodeapmái, birasdoaimmaide jna. váldojit dábálaččat boahatun 15 proseanttain. Geahča dárkilat Finánsadepartemeantta vearrolága § 8-2-1 lálkaásahusa.

301 poasta

Máksojuvvon supmit vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat fátmastuvvojat belohakkii vearroluvvema regeliidda, galget čállot sihke a postii ja b postii.

302 poasta

Dušše adnon, ovdeš gesson ja mákson vuovdeofandaruđain, sáhtá addit vearroovdu. Visot doarjagat fertejt gessot ovdal vearroovdu meroštallama. Dán postii čállojit almmolaš doarjagat mat jagis leat bohtán vuovdeofandakontui, ja mat leat addon seamma doaibmabijuide go mat jagis leat mákson vuovdeofandaruđain 301 poasttas.

303 poasta

Dás ovdanbohtá vearroovdu meroštallanvuoddu.

304 poasta

Dása čállo meroštallon vearroovdu.

305 poasta

Jus boahtojagis lea bohtán almmolaš doarja vuovdeofandakontui dakkár investeremii mii lea ovddit jagiid dahkkon, ja mas ovdal lea meroštallon vearroovdu, de galgá submi dása čállot.

306 poasta

li galgga addot vearroovdu daid adnon vuovdeofandaruđain, maid almmolaš doarjagat gokčēt maŋŋil. Go dohkkehuvvon doaibmabiju almmolaš doarja mákso vuovdeofandakontui, ja ovddit jagiid lea meroštallon vearroovdu seamma doaibmabiju adnon vuovdeofandaruhtii, de ferte vástideaddji proseanta mii foandaruđas meroštallui vearuheapmin, meroštallot dan almmolaš doarjagis, ja lasihuvvot vearrogeatnegas bohtun dán poasttas. 305 poastta submi galgá leat meroštallamii vuodđun.

Jus lea seamma ulbmilii addon doarja mii lea seamma olu dahje eanet go adnon vuovdeofandaruđat, de máhcahuvvo olles ovdeš meroštallon vearroovdu.

Go lea jo máhcahan vearroovdu, de galget doarjjaruđat mat maŋŋil leat váldon vuovdeofandakonttus, verolaččat meannuduvvot vuovdeofandaruhtan (mas sáhtá addit vearroovdu, jus dat adnojit dan ulbmilii mat dán eavttuid devdet).

307 poasta

Jus dán jagis lea mákson vuovdeofandakonttus ruhta dakkár ulbmilidda mat eai vuoigadahte vearroovdu, de čállo dat dása.

308 poasta

Dat submi mii dás ovdanbohtá, gullá RF-1177 266 postii dahje RF-1175 (dahje RF-1167) 3900 postii.

XIII. Čielggadit opmodatárvvuid mat laktásit vuovdeopmodahkii

Ekonomalaš jođihanveara vuovdeopmodaga opmodatárvu ja opmodatárvu eará opmodatárvvuin mat laktásit vuovdeopmodahkii, meroštallojit sierralaga, ja dat galget čállot veardiedáhussii/fidnodiedáhussii iešguđet poasttaide.

Dan ekonomalaš jođihanveara vuovddi opmodatárvu lea čállon ovda-gihtii devdon veardiedáhussii. Opmodatárvu daid gullevaš vuoigatvuođaide mat ávkkástallojit ekonomalaččat, galgá datte dárkkistuvvot juohke jagi.

311 poasta

Dás meroštallo opmodatárvu daid bivdovuoigatvuođain maid vuovdeomasteaddji ieš atná. li meroštallo opmodatárvu jus dán opmodagas ii leat addon goddinlohpi uhcimusat ovttá eallái. Goddon ealliid lohku geardduhuvvo daid árvvuin mat leat ovdun iežas ávkkástallon bivdovuoigatvuođas, mii bohtá ovdan Vearrodirektoráhta 2013 meroštanregeliin § 3-2-5, ja buvttá geardduhuvvo «netto» kapitaliserendahkiiin mii 2013 ovddii lea biddjon 10, geahča Meroštanregeliid § 2-1-6.

312 poasta

Viessosadjeláigolága árabut nuppástusa mielde adno viesso- ja javdoopmodagaid viessosajiid láigolaš dego vuoigatvuođa oamasteaddjin ja galgá dán ovddas opmodatvearuvvot. Láigolaš galgá opmodatvearuvvot **eanaláigodivada kapitaliseren gáibádusa** ovddas iige láigovuoigatvuođa ovddas. Go opmodatárvu meroštallan lea goappašiid háviid dat seamma, de galgá submi meroštallot nugo rávvejuvvon vulobealde.

313-315 poasttat

Dáid poasttaide čállo kapitaliserejuvvon opmodatárvu daid vuoigatvuođaide mat laktásit vuovdeopmodahkii. Opmodatárvvuid meroštallan geavvá nu ahte brutto láigoboađut geardduhuvvojit kapitaliserendahkiiin. Vuoigatvuođa láigoboahtu dat dušše galgá leat mielde meroštallamis. Eará addosiid (ofelastin, láigohit fatnasa, beatnaga, idjadanbáikki jna.) máksu ii galgga leat mielde. «Brutto» oaivilduvvo ahte hálddašangolot eai galgga das gessot.

Láigohuvvon čievraieččahaga, geađgeroggama ja sullasaččaid árvobidjamis, čujuhuvvo Vearrodirektoráhta cealkámuššii geardduhuvvon «Dommer, uttalelser mv. i skattesaker og skattespørsmål» 1983, 773 siiddus.

316 poasta

316 poastta submi čállo ovttalbmofitnodaga ovddas veardiedáhusa 4.5.4 postii. (ANS/DA/vuovdeovttasoa-mastus) fidnut čállet submi fidnodiedáhusa 512 postii.

XIV. Boazodoallu - rehketoallooassi

Dása čállo bajásbidjan mii čájeha boazodoalloeláhusa doallobohtosa ja boazodoallogessosa meroštallama.

322 poasta

Dán postii čállojit visot boađut bohccos reidejuvvon buktagiin, ja bohccos ráhkaduvvon oalgebuktagiin oktan dujiiguin. Boahtu njuovvanbohccuid vuovdimis ja oalgebuktagiin njuovaha-gaide ja oastiide, eai fátmastuvvo dán postii ja čállojit 321 postii. 321 ja 322 poasttat galget oktiibuot bidjat vuođu mo meroštallat buvttapremiija boazodoallošiehtadusa mielde.

328 poasta

Doallogoluid submi gessosa maŋŋil, ovdanbohtá dán poasttas boazoealahusa čielga doalloboađus.

329 poasta

Dás gessojit kapitálaboađut ja lasihuvvojit kapitálagolot mat leat mielde doallobohtosis, muhto mat eai galgga váldot mielde gaskamearre-meroštallamis.

330 poasta

Poastta dárbašuvvo sidjiide guđet atnet Ealahusdieđáhus 1. Doppe leat poasttat mat gusket vuoito- ja massinkontui 3890 ja 7890 poasttain 2 siiddus. Dán poasttas ferte danne geassit/lasihit daid supmiid mat leat čállon 3890 ja 7890 poasttaide.

331 poasta

Dán poastta submi sirdo 345 postii gaskamearremeroštallamii.

332 poasta

Dása čállojit liigudeamit ja atnuiváldimat boazodoalliid heaittihan- ja nuppástuhtinfondii/-foanddas. Atnuiváldimiid ja ruhtabidjamiid erohus mii bohtá ovdan 332 poasttas, sirdo RF-1175 0402 poastta C kolonnii, (dahje RF-1167 0402 poastta C kolonnii). Jus atnuiváldin lea stuorámuš, de šaddá divvunpoasttas lasáhus. Jus liigudeapmi/ ruhtabidjan lea stuorámuš, de šaddá divvunpoasttas geasus.

Boazodoallogeasus

Geasus meroštallo seamma regeliid mielde go eanadoallogeasus, geahča «Oktasaš regelat eanadoallogessosi, boazodoallogessosi ja ráktogessosi»

vulobealde. Gessosii leat vel biddjon gustojeaddji máksomearit.

FUOM! Boazodoallogessosa vuodus eai galgga váldot mielde passiivva kapitálaboadut/-golut ja vuoto- ja massinkonttu supmit mat dán ealáhussii laktásit, vrd. 329 ja 330 poasttaid.

333 ja 334 poasttat

Dás čájehuvvo boazodoallogessosa meroštallan. Dát sirdo vearrodieđáhusa 3.2.16 postii. Jus gaskamearrelivnnet ii leat álggahuvvon, de váldo submi mii galgá sirdot 333 postii 331 poasttas.

XV. Vuovde- ja boazodoalloboadu gaskamearremeroštallan

Vuovde- ja boazodoalloealáhusa vearrageatnegas ealáhusboahu galgá mearriduvvot gaskamearreboadu vuodul, go eavttut leat devdon. Jus oamastuvvo sierra livdnejuvvon vuovdi mángga gielddas, de adnojit A-C kolonnat ja gaskamearremeroštallo juohke vuovdi nammi. Gieldda namma gos vuovdi lea, almmuhuvvo kolonna bajábealde.

ANS/ovttasoamastusa vuovdedoalloboahu gaskamearremeroštallo sierra skovis (RF-1220).

345 poasta

Dása čállo mañemuš boahtojagi doalloboadus (earret kapitálapoasttaid) mat váldojit vuovdedollui ja boazodollui 272/331 poasttain bajábealde.

347 poasta

Dás ovdanboahdá boazodoalu meroštallon gaskamearreboahu.

348 poasta

Dása čállo boazodoalu divvojuvvon doalloboadus, mii váldo 331 poasttas.

349 poasta

Dás ovdanboahdá boazodoalu jahkeboadu ja gaskamearreboadu erohus, maid ferte divvut ealáhusdieđáhusas vai sáhtá mearridit vearrageatnegas boadu. Submi sirdo RF-1175 0402 poastta C kolonnii (dahje RF-1167 0402 poastta C kolonnii).

350 poasta

Dás ovdanboahdá vuovdedoalu meroštallon gaskamearreboahu.

351 poasta

Dása čállo vuovdedoalu divvojuvvon doalloboadus, mii váldo 345 poasttas.

352 poasta

Jus eanadoallogessosa vuoddu galgá lasihuvvot bohtosupmiin vuovdedoalus (biomássa-/muorrabuvttadeamis), de čállo 270 poastta submi dán postii.

353 poasta

Dás ovdanboahdá dat divvun mii galgá čállot RF-1175 0402C postii (dahje RF-1167 0402C postii).

XVI. Eanadoallu/šaddogárdi/náhkkeallit - rehketdoallooassi, ja eanadoallogessosa vuoddu

Sadji galgá devdot vaikke ii gáibitge eanadoallogessosa.

Guđet gáibidit eanadoallogessosa, galget russet 438 poastta gažalda- gaide.

411 – 429 poasttat

Dása čállo e/š/n brutto doalloboaduid bajásbidjan (ealáhusdieđáhusa 3000 – 3900 poasttat) mas leat ollislaš doallo- golut gesson – mii dagaha 429 poastta doallobohtosa. Dát lea vuoddu go galgá meroštallat eanadoallogessosa.

Eanadoallogearas

Dábalaš boadu meroštallamis sáhtá addot eanadoallogearas eanadoalu, šaddogárdi, náhkkealliealáhusa ja honnetbuvttadeami positiivva ealáhus- boadus.

Eanadoallogearas ii addo vuovde- doalu ja boazodoalu boadus. Gessosa birra ealáhusdoalliide boazodoalus, geahča vulobealde.

Gáibiduvvo ahte guhte lea vuoigaduvvon eanadoallogessosii bajábealde namuhuvvon ealáhusain, jođiha dán doaimma nu ahte buvttada ja jođiha viehka olu iežas buktagiid.

Geasus lea doalloovttadahkii gullelaš. Daid háviid go doalloovttadagas leat moadde doalu, addo dušše okta geasus. Gos moadde doalli, main juohkehaš oamasta iežas doalloovttadaga, jođihit muhtinlágan ovttas- doaluid, addo okta geasus juohke doallái. Makkár boadut addet eanadoallogessosa vuoigatvuodá, leat dat mat fátmastuvvojit Finánsadeparte- meantta vearrólaga láchkaásahusa § 8-1 B oasis. Dás leat mielde vel «eará ealáhusdoaimma» boadut, go bruttogálvojuhtu ii leat badjel 30 000 kr. Go eavttut muđui leat devdon, de gullet dán vuodui dat kapitálaboadutge mat dábalaččat čállojuvvo ovddeš eanadoallogieđáhussii.

Vai galgá leat vuoigaduvvon gessosii, de ferte doalli 2013 boahtojagi badjel bealis leat ássan doalloovttadagas. Beroškeahhtá ássangáibádus, addo eanadoallogearas vearrómáksi guhte jođiha honnetbuvttadeami dahje náhkkealliebmama ealáhussan, jus dat eará eavttut leat devdon.

Erenoamáš háviid buolvamolsumiid oktavuodas - mas nuorat geardi lea váldán badjelasas doalu - sáhtá addit

sierralobi ássangáibádus. Lihttoláigolaččatge guđet eai sáhte ássat doalus, sáhttet oazžut sierralobi ássangáibádus. Vuoigaduvvon olmmoš ferte ankke ássat govttolaš lahka doalloovttadaga (vuollii 20 km adno álo «govttolaš lahkan»).

«Ráktogearas»

Jus dus lea ealáhusboahu ráktobuvttadeamis Finnmárkkus dahje Gálssa, Návuona, Gáivuona, Ivvgu, Ráissá, Skiervvá ja Omasvuona gielddain Romssa fylkkas, de sáhtá boadus gáibidit sierra gessosa.

Gessosa fertet ieš meroštallat ja čállit vearrodieđáhusa 3.2.17 postii.

Máksomeriid ja eará regeliid birra, geahča vulobealde.

Oktasaš máksomearregelat eanadoallogessosii ja boazodoallo- gessosii:

2012 gessosat šaddet 63 500 kr ja 38 proseantta dan boadus mii lea badjel 63 500 kr, gitta alimus gessosii 166 400 kr juohke doalloovttadaga nammi.

Ráktogessosii gustojit dát máksomearit:

2013 geasus gártá 54 200 kr ja 32 proseantta boadus mii lea badjel 54 200 kr, gitta eanemus gessosii mii lea 142 000 kr juohke doalloovttadagas.

Ii sáhte addit eanet go ovttá gessosa juohke vearrómáksi nammi. Go vearrómáksi jođiha eanet go ovttá daid ealáhusain eanadoallu, boazodoallu ja ráktobuvttadeapmi, de galget gessosat merostallot juohke ealáhussii. Vearrómáksi guđes lea gáibádus eanet go ovttá daid gessosiin, sáhtá addit eanemustá 166 400 kr gessosiin.

Oppalaččat:

Geasus sáhtá dušše vuolidit daid doaimmaid boadu nollii. Jus dákkár doaimma boahu lea omd. 14 000 kr, de šaddá geasus 14 000 kr.

Dat doaimma mii vuoigadahtta gessosa, ferte leat jođihuvvon badjel beali boahtojagis. Guđet juogadit dan ealáhusa boadu ja addet oktasaš ealáhusdieđáhusa, galget juogadit gessosa gaskaneaset seamma goris go sin boadut leat. Eanadoallogessosii lea doarvá ahte okta daín lea logahallon ássamin doalloovttadagas, vrd. ovddabealde.

FUOM! Boazodoallogessosa ja «ráktogessosa» vuoddu meroštallamis, eai galgga daid ealáhusaide gulli passiivva kapitálaboadut váldot mielde.

Eanadoallogessosa meroštallan 430 - 435 poasttat

Dása čállojit dat poasttat mat earret doallobohtosa gullet vel eanadoallogessosa meroštallanvuodđui.

431 ja 432 poasttat

Dása čállojit kapitálaboadut/-golut mat eai leat doallobohtosis, muhto mat laktásit eanadollii.

433 poasta

Fáltá sáhttet gudet dan dáhttot, váldit vuovdedoalu biomássa-/muorrabuvttadeami dahje eará ealáhusa šablonjamerostallan boađu eanadoallobohtui, lasihan dihtii eanadoallogessosa vuodđu. Guđet sirdet dán boađu vuovdedoalus, galget submi váldit RF-1177 «Eanadoallu 2013» 270 poasttas. Dát gusto maiddái daid háviid go vuovdi ii gaskamearrelivnejuvvo.

Jus sirdin lea «eará ealáhusas» (omd. muorrabuvttadandoaimmas), de galgá submi leat doaimma brutto buvttadanboadus eanemustá 55 proseantta.

Boahtu dan ealáhusas mas biomássaboahtu sirdo, ferte vuoliduvvot vástideaddji ealáhusdieđáhusa 0402 poastta C kolonnas.

434 poasta

Dás ovdanboahdá ollislaš ealáhusboahtu eanadoalus/šaddogárddis/náhkkeealliealáhusas/honnetbuvttadeamis, mii lea eanadoallogessosa meroštallanvuodus mielde.

435 poasta

Jus leat ovttasdoalu/ANS/DA oassálasti eanadoalus dahje náhkkeealliealáhusas ja dus lea eanadoallogessosii gáibádus, de galgá dat oassi eanadoallogessosa meroštallanvuodus mii laktásuvvo fidnui, dása čállot. Submi váldo «Oassálastidieđáhusa» RF-1221, 1155 poasttas minus 1156 poastta. Dárkilat vuodđomeroštallama birra, geahča «Oassálastidieđáhusa» RF-1222 bagadusa.

ANS/DA ovttasdoalu oassálasti, guđes lea eanadoallogessosii gáibádus, muhto guhte ii atte sierra ealáhusdieđáhusa ja RF-1177, meroštallá iežas gessosa dan vuodul mii boahdá ovdan «Oassálastidieđáhusa» RF-1221 1155 poasttas.

436 poasta

Dás ovdanboahdá eanadoallogessosa ollislaš meroštallanvuodđu.

437 poasta

Dása čállo meroštallan eanadoallogesus. Poasta galgá devdot dušše go eavttut leat devdon, geahča "Eanadoallogesus" bajilčállaga ovddabealde.

438 poasta

Vai sáhtá deavdit 437 poastta «Merostallan eanadoallogesus», de ferte leat vástidan «Jo» 438 poastta goappašiid gažaldagaide. Ássanáiggi eavttut sáhttet leat devdon jus buolvamolsumis leat váldán badjelaset opmodaga, muhto it ása ieš doalus. Sáhtát dasto lihttoláigolažžan deavdit ássanáiggi gáibáidusaid, jus it sáhte ássat opmodagas, go lihttoláigoheadji das ássá.

XVII. Sierra gessosiin

beallelašjuohkin

Guđet gáibidit dáid gessosiid juohkit beallelaččaid gaskkas, fertejit deavdit 4 siiddus vuolimuččas dan saji ja čállit iežaset vearrodieđáhusain supmiid daid poasttaide, mat leat bajábealde čilgejuvvon.

XVIII. Dieđut vuoitu birra (eanaareála realisašuvnnas eana- ja vuovdedoalus) mat devdet eavttuid personboađu meroštallamis luvve- juvvot, vrd. vearro. § 12-11

Jus dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus lea realiserejuvvon eanaareála mii galgá «viessosadjin» adnot, ja jagáš ollislaš vuoitu ii leat badjel 150 000 kr, de ii galgga vuoitu váldot

mielde meroštallan personboađu vuodđui. Jus ollislaš vuoitu lea 150 000 kr dahje dan vuolibut, de vearuhuvvo dat dušše kapitálabohtun. Jus ollislaš vuoitu lea badjel 150 000 kr, de galgá olles vuoitu leat meroštallan personboađu vuodđun. Mii adno «viessosadjin», geahča vearro. § 9-3 (8) a ja d bustáva. Mearrideaddjin lea leago eanaareála haddi mearriduvvon viehka muddui dan ektui ahte areála galgá adnot eará ulbmilii go eana- ja vuovdedollui. Dakkár vuovdin mas oasti áiggošii eanaareála ain atnit eanadoalodoibmii, ii dagat luvvema. Eanadoalodoibmii li adno gullamin dat ahte vuovdá eanaareála mii gullá ássanvissui, ealátvissui dahje iežas gilvvagárdái.

450 poasta

Dása čállo(-jit) máksu(mávssut).

451 poasta

Dása čállo areála meroštallan boahhtiárvu (oktan vej. bajásmuđemiin).

452 poasta

Dás ovdanboahdá vuoitu. Dát ii galgga leat badjel 150 000 kr.

453 poasta

Jus vuoitu galgá váldot vuoi-to- ja massinkonttus (RF-1219), de ferte skovis addot sierra gáhppálat dán vuoi-ttu ovddas. Vuoi-ttu dat oassi mii dán jagis váldo boah-tun, galgá dán postii čállot. Jus olles vuoi-tu lea jagis čállon boah-tun, de dat submi mii lea 452 postii čállon, čállo vel 453 postii. Submi galgá sirdot Personboad-u meroštallanskovi (RF-1224) 1.6 postii, ja vuoi-tu gesso de personboah-to-vuodus.